

25. 1. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zaměstnavatel provádí srážky ze mzdy - Nové (vyšší) nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) pro rok 2018 - 1.díl

Od 1. 1. 2018 dochází ke zvýšení (základní) nezabavitelné částky, jakož i hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy (tzv. výpočtové základny),[1] uplatňovaných nejen při exekučních srážkách ze mzdy[2] a obdobných příjmů. Plátce mzdy uplatní nově vypočtené nezabavitelné částky poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky mění. Nové nezabavitelné částky ovlivňují (až) mzdu za měsíc leden 2018, zúčtovanou a vyplácenou v únoru 2018, zatímco mzda za měsíc prosinec 2017 vyplácená v lednu 2018 bude (ještě) zúčtována podle dosavadních nezabavitelných částek.

Valorizace pro rok 2018

Nezabavitelnou (exekucí nepostižitelnou) částku na (osobu samotného) povinného (dlužníka) stanovíme jako 2/3 součtu částky životního minima jednotlivce, tedy částky 3410 Kč, která již dlouho stagnuje (od 1. 1. 2012) a nemění se ani pro rok 2018, a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu v nájemním bytě v obci od 50 000 do 99 999 obyvatel, a to bez ohledu na to, v jaké obci skutečně povinný zaměstnanec žije, která je pro rok 2018 nově vládou ČR - *a to v ust. § 2 písm. a) nařízení vlády č. 407/2017 Sb. (kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2018 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení)* - stanovena na 5928 Kč, čili jako 2/3 z částky 9338. Nezabavitelná částka na povinného činí 6225,33 Kč.

Nezabavitelnou částku na vyživovanou osobu stanovíme obdobně jako nezabavitelnou částku na povinného, a to jako 1/4 z nezabavitelné částky na povinného 6225,33 Kč, činí tedy 1556,33 Kč.[3] Nezabavitelnou (celkovou) částku (určitého povinného) stanovíme jako součet nezabavitelné částky na povinného a všech nezabavitelných částek na vyživované osoby.[4]

Triviální příklady:

- *Proti zaměstnanci žijícímu s manželkou a jedním dítětem, který má čistý příjem 10 000 Kč, byl nařízen výkon rozhodnutí (exekuce) pro dlužné výživné, a to ve prospěch druhého dítěte z předchozího manželství. Nezabavitelná částka, která nemůže být postižena, činí 6225,33 Kč na osobu povinného. Na dítě a manželku se započte dvakrát nezabavitelná částka 1556,33 Kč (na oprávněné dítě se nic započítávat nebude). Povinnému tedy nesmějí být sraženy 9337,99 Kč čili po zaokrouhlení 9338 Kč.*
- *Pokud by se (v příkladu 1) uvedený zaměstnanec dosahující tam uvedené výše příjmu vedle manželky staral o 3 děti ve vlastní péči, srážky ze mzdy nelze provést, protože součet nezabavitelných částek, tedy (základní) nezabavitelná částka (po zaokrouhlení výsledku) 12 450,65 Kč (6225,33 Kč + 4 x 1556,33 Kč) na 12 451 Kč přesáhne skutečný čistý výdělek (10 000 Kč). [5]*

Částku, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení (tedy po odečtení nezabavitelných

částek), stanovíme obdobně jako součet částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu, tedy jako součet částky 3410 Kč a částky 5928 Kč, činí tedy 9338 Kč.

V příštím pokračování již budeme nové parametry srážek ze mzdy aplikovat spolu s jejich výpočtovým vzorcem na případy jednodušších exekucí a vše ilustrovat na názorných příkladech; ve 3. části se zaměříme na složitější případy souběhu více nařízených exekucí a uspokojení pohledávek podle pořadí a na poměrné uspokojení pohledávek a konečně v posledním 4. pokračování si probereme některé praktické souvislosti srážek ze mzdy a uvedeme některé judikaturní novinky ohledně srážek a legislativní změny při uplatnění nezabavitelného minima a výpočtového vzorce i na jiné instituty než jen srážky ze mzdy.

Richard W. Fetter,

autor je právníkem specializujícím se na občanské a pracovní právo

[1] Obvykle je každým rokem nezabavitelné (exekucí, leč i v jiných případech nepostižitelné, tedy zaměstnanci vždy z příjmu zaručené) minimum vyšší a vyšší, nicméně třeba pro loňský rok 2017 došlo k jeho snížení, a nebylo to poprvé, ale již podruhé, tudíž můžeme hovořit o úpravě částky, nikoliv vždy o její valorizaci. Nicméně pro rok 2018 dochází ke zvýšení, samozřejmě oproti roku 2017, když v tomto roce nastalo snížení, ale i ke zvýšení oproti roku 2016.

[2] Uplatní se např. i při započtení pohledávek na mzdu, ale o tom až v dalším pokračování.

[3] Na manžela povinného se započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky, i když má samostatný příjem. K zápočtu částky na manžela (manželku) není podmínkou, aby žili ve společné domácnosti s povinným. Na dítě, jež manželé společně vyživují, se započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky každému manželovi zvlášť, jsou-li srážky prováděny ze mzdy obou manželů.

Jedna čtvrtina nezabavitelné částky se nezapočítává na žádného z těch, v jejichž prospěch byl nařízen výkon rozhodnutí pro pohledávky výživného, jestliže výkon rozhodnutí dosud trvá. Příslušná nezabavitelná částka se tak nezapočítává na osobu, v jejíž prospěch byla nařízena exekuce pro pohledávky výživného, jestliže výkon rozhodnutí dosud trvá; je-li však výživné sráženo na základě dohody o srážkách ze mzdy, je třeba příslušnou nezabavitelnou částku na tuto vyživovanou osobu započítat.

Aby mohl plátce mzdy (zaměstnavatel) zohlednit při srážkách ze mzdy nebo jiných opatřeních, týkajících se zaměstnancovy mzdy, osoby vyživované povinným, musí povinný plátcí doložit, že výživné poskytuje a komu. Sám plátce mzdy není povinen vyživované osoby vyhledávat. Vyživovací povinnost k dítěti se prokazuje rodným listem, u zletilého dítěte je třeba doložit i potvrzení o studiu, případně rozsudek o stanovení vyživovací povinnosti. Existence manželství se prokazuje předložením oddacího listu a čestným prohlášením o tom, že manželství trvá. Obdobně u registrovaného partnerství se plátcí předkládá doklad o partnerství vydaný příslušným matričním úřadem. Povinný může mít stanovenou vyživovací povinnost též k rozvedenému manželu, tu prokazuje rozsudkem o

stanovení výživného (stejně jako u skončení registrovaného partnerství).

[4] Nezaokrouhlují se jednotlivé složky (nezabavitelné částky), ale až jejich součet u jednotlivého zaměstnance, tedy (až celková základní) nezabavitelná částka, a to na celé koruny nahoru. Průběžné - případně v průběhu výpočtu resp. stanovení (základní) nezabavitelné částky potřebné - zaokrouhlování na dvě desetinná místa je třeba provádět podle obecných matematických pravidel, nikoliv podle zmíněného pravidla.

[5] Jestliže zaměstnanec po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec, nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny, tedy mzdu ve výši přesahující (základní) nezabavitelnou částku, může zaměstnavatel navrhnout soudu zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce). K otázce zastavení výkonu exekuce dodejme, že když Nejvyšší soud ČR řešil problematiku trvání řízení o výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného, jehož pracovní poměr v průběhu řízení skončil, avšak žádný nový pracovní nebo obdobný poměr nevznikl, přičemž současně ani nebyl podán žádný návrh na zastavení výkonu rozhodnutí (dle ust. § 290 odst. 1 o.s.ř.), ve svém usnesení spis. zn. 26 Cdo 271/2014, ze dne 9. 11. 2015, uzavřel: "Účinky nařízeného výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy trvají i tehdy, jestliže plátce mzdy po dobu trvání pracovního poměru neprováděl srážky ze mzdy ve prospěch pohledávky oprávněného (srážky byly prováděny ve prospěch jiných pohledávek). Skutečnost, že povinný ukončil pracovní poměr, aniž založil nový pracovní poměr mu obdobný, nemá za následek „skončení“ výkonu rozhodnutí."

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)